

نگاه اهالی علوم انسانی

ظرفیت جشنواره فارابی در گفتمان سازی برای جامعه

دکتر عطاءالله رفیعی آتانی

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی

علوم انسانی یک متولی در صف کلان در نظام و دولت ندارد. وزرای علوم در موارد اندکی از حوزه علوم انسانی بوده‌اند و در اغلب موارد از میان اساتید فنی برگزیده شده‌اند. علوم انسانی در ذیل دانش‌های فنی قرار دارد و نکته قابل توجهی در نظام سیاستگذاری کشور ما نیست. در واقع ساختار مدیریت کشور و نظام دانشگاهی ما به بنیان‌های فلسفی مختلف و یا دستاوردهایی که برای حل نیازهای کشور ما الزامی هستند، توجه اندکی دارد. در نتیجه مدیریت علم هم، در حوزه علوم انسانی تراز بالایی ندارد.

در حال حاضر علوم انسانی به تبیین و حل مسائل جامعه ایران نمی‌پردازد، اما گفتمان‌سازی به این مسأله کمک می‌کند. علوم انسانی و اجتماعی ما درگیر تبیین، تفسیر و ارائه برنامه برای افراد است و تأثیرگذار نیست. جشنواره فارابی باید مدیریت اجتماعی علم کند زیرا علم محصول ویژگی‌های اجتماعی است که در آن جریان دارد یا متأثر از ویژگی‌های ما است. این گفت‌وگو باید در مجامع علمی ما شکل بگیرد که می‌خواهیم علوم انسانی را فعال کنیم و در نهایت جشن علمی مانند جشنواره فارابی هم در پایان داشته باشیم. اگر جشنواره فارابی بتواند گفتمان‌سازی کند و مشکلات جامعه احصاء شود، به جای جشنواره فارابی که به برترین‌ها جایزه می‌دهد، به علوم انسانی جایزه می‌دهد و خدمات او را جبران می‌کند.

جشنواره فارابی در حوزه رقابتی قوی عمل کرده است

دکتر محمود حکمت‌نیا

عضو هیأت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

برای پیشرفت در علوم انسانی و تبدیل شدن آن به لحاظ اقتصادی به یک محصول قابل رقابت در بازار باید در سطح حاکمیت طراحی و سازندگی انجام گیرد. جشنواره فارابی برای ایجاد انگیزه و احساس مثبت و در یک ارزیابی کلی یک جشنواره موفق بوده است. اگر بخواهیم بار بیشتری به جشنواره تحمیل کنیم، باید برخی موارد در جشنواره تعریف شود. چند جشنواره تخصصی در کشور برگزار می‌شود؛ به عنوان نمونه «جشنواره کتاب سال حوزه» برگزار می‌شود که نویسنده باید حوزوی باشد؛ چون این جشنواره محدودیت ذاتی دارد و برای حوزه تعریف شده است. ضمن اینکه جشنواره جلال آل‌احمد و جشنواره‌های پراکنده زیادی دیگری هم وجود دارد، اما رویدادی که اولاً در «حوزه علوم انسانی» باشد و «دوم برند بین‌المللی» داشته باشد، تنها جشنواره فارابی است. فارابی یگانه جشنواره‌ای است که در حوزه‌های علوم انسانی و برند بین‌المللی بهترین وضعیت را دارد. جشنواره‌ها باید این توانمندی را داشته باشند که افراد بیشتری را معرفی کنند. ما تلاش می‌کنیم علوم انسانی را معرفی کنیم، ضمن اینکه جشنواره فارابی در حوزه رقابتی قوی عمل کرده چون فقط اثر یا یک برگزیده وجود دارد.

اثرگذاری جشنواره فارابی در بهبود فضای علوم انسانی و اسلامی

آیت‌الله ابوالقاسم علی‌دوست

رئیس انجمن فقه و حقوق اسلامی حوزه علمیه

جشنواره فارابی منجر به ارتقای ضریب پژوهش‌های علمی می‌شود و چنانچه برگزار نشود، شاید سال‌ها طول بکشد که آثار باارزش حوزه علوم انسانی و اسلامی شناخته شود. بسیاری از آثار ارزشمند نیازمند این هستند که در یک فضای علمی بررسی و توسط اساتید برجسته آن رشته به عنوان برگزیده معرفی شوند تا تبدیل به یک چهره شوند. بسیاری از جوانان از طریق این جشنواره‌ها مطرح می‌شوند و استعداد آنان در یک زمینه خاص شناخته می‌شود. جشنواره فارابی باعث بهبود فضای علوم انسانی و اسلامی و دیده شدن و شناخته شدن آثاری می‌شود که اگر نبود، شاید سال‌ها شناخته نمی‌شدند.

معیار کار جشنواره بررسی آثار از نگاه علمی است و هیچ وقت خط سیاسی یا طرز فکر نویسندگان آثار معیار سنجش قرار نمی‌گیرد. داوران نمی‌دانند یک اثر متعلق به چه کسی است چون فضای علمی بر جشنواره حاکم است و فقط به این نکته توجه می‌شود که چه کاری از نگاه علم صورت گرفته و مهم نیست این اثر را چه کسی با چه دیدگاه سیاسی و شخصی نوشته است.